

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MİNERAL EHTİYATLARININ
HASİLATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN
SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ
TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSIYA
31 dekabr 2006-cı il tarixdə
baş a çatan il üzrə
Müstəqil Mühasiblərin Hesabatı**

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
Müstəqil Mühasiblərin Hesabatı	
Qeydlər	4-9
Dövlət və Hasilat Şirkətlərinin Hesabatlarının Xülasəsi	10
Rəy	11
<i>Əlavələr</i>	
Əlavə 1 Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffafliq Təşəbbüsü üzrə Komissiyanın Bəyannaməsi	12
Əlavə 2 Anlaşma Memorandumunun üzvü olan və olmayan Mineral Ehtiyatların Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Şirkətlərinin Siyahısı	13
Əlavə 3 Anlaşma Memorandumunun üzvü olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının və Fiziki Şəxslərin Siyahısı	14-16

Hyatt Tower III
1033 Izmir Street
Baku AZ1065
Azerbaijan

Tel: +994 12 4907748
+994 12 4907749
+994 12 4907747
Fax: +994 12 4907750
office@moorestephens.az
www.moorestephens.com

MÜSTƏQIL MÜHASIBLƏRİN HESABATI

Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsü (MHŞT) üzrə Komissiyaya:

Biz, MHŞT üzrə Komissiyanın ("Komissiya") bəyannaməsinin (bax: Əlavə 1) yoxlamasını həyata keçirərək müəyyən etdik ki, 31 dekabr 2006-cı il tarixdə başa çatan il ərzində Azərbaycan Respublikası Hökumətinin ("Hökumət") mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərdən ("Şirkətlər") aldığı ödənişlərin/ayırmaların cədvəli MHŞT üzrə Komissiya, Azərbaycan Respublikasında mineral ehtiyatların hasilatı sahəsində çalışan yerli və xarici şirkətlər (bax Əlavə 2) və qeyri-hökumət təşkilatları və fiziki şəxslərin daxil olduğu Mədən Sənayesində Şəffaflığın Artırılması Koalisiyası (bax: Əlavə 3) arasında 24 noyabr 2004-cü il tarixdə imzalanmış Qarşılıqlı Anlaşma Memorandumuna ("AM") uyğun olaraq hazırlanmışdır. Azərbaycan Respublikasının MHŞT üzrə Komissiyası bəyannaməyə görə cavabdehdir. Bizim cavabdehliyimiz yoxlama əsasında Bəyannamə üzrə rəy ifadə etməkdir.

Aşağıdakı paraqrafda qeyd olunanlar istisna olmaqla, biz yoxlamayı Əminlik Yoxlamaları üzrə Beynəlxalq Standarta uyğun olaraq aparmışıq və müvafiq olaraq Komissiyanın Bəyannaməsinə təsdiq edən sübutların test üsulu ilə yoxlamasını və bizim şərtlərdə vacib hesab etdiyimiz bu kimi başqa prosedurları həyata keçirmişik. İnanırıq ki, yoxlamamız rəyimizin əsaslı olmasını təmin edir.

Komissiya Bəyannaməsinə yoxlamaq üçün əldə olunan məlumat AM-nun üzvü olan Şirkətlərin yazılı təqdimatından və Hökumətin aldığı ödənişlər/ayırmalara dair Komissiya tərəfindən təqdim edilən təfsilatlı hesablardan ibarət olmuşdur. Bizim yoxlamamız Hökumətin aldığı bütün ödənişləri/ayırmaları və Şirkətlərin etdiyi bütün ödənişləri/ayırmaları əhatə etməyib. Əgər Şirkətlər ödənişlər/ayırmalar həyata keçiribsə, lakin bu öz əksini nə Hökumətin, nə də Şirkətin təqdimatında tapmayıbsa, bizim yoxlamamız onları meydana çıxarmaq üçün yetərli deyildir.

İcra olunmuş işin xülasəsi

Azərbaycan Respublikasının MHŞT üzrə Komissiyasının Hesabatını (Əlavə 1) yoxlamaq üçün biz 31 dekabr 2006-cı il tarixdə başa çatan il ərzində Hökumətin aldığı ödənişlərin/ayırmaların cədvəlinin (bax "Hökumətin cədvəli") (AM üzvü olan) Şirkətlər tərəfindən hazırlanmış və Əlavə 2-də verilmiş cədvəllərlə ("Şirkətlər cədvəli") müqayisəsini aparmışıq. Yuxarıdakı cədvəllər arasındakı fərqlərin səbəblərini müəyyənləşdirmək üçün biz şəraitin tələb etdiyi zəruri prosedurları həyata keçirmişik. Əldə olunmuş nəticələr aşağıda öz əksini tapmışdır.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARIXDƏ BAŞA ÇATAN IL**QEYDLƏR****Xarici Şirkətlərin hasilatında Hökumətin payı****Qeyd 1 Xarici Şirkətlərin istehsal həcmində pul şəklində Hökumətin payı**

Bu, Hökumətin neft hasilatında, xarici Şirkətlərin Hökumətə pul vəsaiti kimi köçürdükləri payını əks etdirir. Neft Şirkətləri Hökumətin payını Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişlərinə ("HPBS") uyğun olaraq, məhsul və ya pul vəsaiti şəklində köçürürlər.

	milyon ABŞ dollar
Hökumətin cədvəli	20.2
Şirkətlərin cədvəli	23.8
Fərq	(3.6)

3.6 milyon ABŞ dolları, məlumat verilməsi mütləq olmayan bənd sayılmasına baxmayaraq, Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilmişdir. Bu məbləğ, ARDNŞ-nə xarici hasilat şirkəti tərəfindən ARDNŞ-nin payı kimi ödənilmişdir və kommersiya fəaliyyətinə aid olduğu səbəbdən, ARDNŞ-nin dövlət strukturu kimi fəaliyyəti ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Biz, bu fərqi həmin xarici hasilat şirkətindən əlavə təsdiqedicisi sənədlər aldıqdan sonra təsdiq etdik.

Qeyd 2 Xam neft

Bu, Hökumətə məhsul şəklində köçürülən və xarici Şirkətlərin neft hasilatında Hökumətə məxsus , payı əks etdirir.

	milyon barrel
Hökumətin cədvəli	19.0
Şirkətlərin cədvəli	21.4
Fərq	(2.4)

Fərq aşağıdakılarla izah olunur:

- 4.4 milyon barrel bir xarici hasilat şirkəti tərəfindən hesabatə səhven daxil edilmişdir. Bu məbləğ ARDNŞ-nin kommersiya fəaliyyətinə aiddir və bu səbəbdən hesabatə daxil edilməməlidir. Biz, bu fərqi həm ARDNŞ, həm də sözügedən xarici hasilat şirkətindən aldığımız əlavə sənədlər əsasında təsdiq etdik. Müvafiq olaraq bu məbləğ Şirkətlərin hesabatındakı məbləğdən çıxılmalıdır.
- Aşağıdakı, Qeyd 7-də göstərilmiş 1.9 milyon barrel, xarici hasilat şirkəti tərəfindən səhven Hökumətin bu şirkətin istehsal həcmində payı əvəzinə royalti kimi göstərilmişdir və beləliklə, xarici Şirkətlərin cədvəlinə əlavə edilməlidir. Biz, bu fərqi ARDNŞ və sözügedən xarici şirkətdən əlavə təsdiqedicisi sənədlər aldıqdan sonra təsdiq etdik.
- 0.1 milyon barrel xarici hasilat şirkətlərinin cədvəlinə daxil edilməlidir. Fərq, bir xarici hasilat şirkətinin Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru Kəməri şirkətində ("BTC şirkəti") boru kəmərinin doldurulması zamanı Hökumətin əvəzinə köçürdüyü payı göstərməməsi səbəbindən meydana çıxmışdır. Xam neft boru kəmərinə, xarici hasilat şirkətləri tərəfindən onların hasilatdakı paylarından asılı olaraq, Hökumətin payı əvəzinə doldurulur. Bu məlumat Hökumətin payını ifadə edir və bu səbəbdən hesabatə daxil edilməlidir. Fərq MHŞT üzrə hesabatlarə dair əvvəlki yoxlama zamanı müəyyənləşdirilmiş və təsdiqlənmişdir və 14 dekabr 2006-cı il tarixdə əvvəlki müstəqil mühasiblərin hesabatında göstərilmişdir. Biz, bu fərqi "Azəri-Çıraq-Günəşli" ("AÇG") tərəfdaşlarının boru kəmərinə doldurulmasına dair MHŞT-nin hesabatına əlavə edilmiş məlumatla təsdiq etdik.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARIXDƏ BAŞA ÇATAN IL****Qeyd 3 Qaz**

Bu həm təbii, həm də səmt qazını əks etdirir. Səmt qazı Hökumətlə olan razılışmaya əsasən, təmənnasız köçürülür. Təbii qaz isə xarici şirkətlərin istehsal həcmində Hökumətin payıdır və Hökumətə məhsul şəkilində köçürülür.

	min kub metr
Hökumətin cədvəli	2,395,461.0
Şirkətlərin cədvəli	2,208,691.9
Fərq	186,769.1

- Hökumət, bir xarici hasilat şirkətindən aldığı qazın həcmi 2,369,186.0 min kub metr kimi göstərmişdir, xarici şirkət tərəfindən hesabatə daxil edilən müvafiq göstərici isə 2,191,730.9 min kub metr olmuşdur. Bu 177.455.1 min kub metr fərqlə nəticələnmişdir və həmin fərq Şirkətlərin cədvəlinə əlavə edilməlidir. Fərqi əksər hissəsi tərəflərin müxtəlif ölçü vahidləri istifadə etməsi səbəbindən yaranmışdır: xarici hasilat şirkəti həcmi Normal Kub Metr-lə (Nm³), 0°C-də; Hökumət isə Standart Kub Metr-lə (Sm³), 20°C-də ölçmüşdür. Bizim xahişimizə əsasən, hasilat şirkəti təsdiq etmişdir ki, bu rəqəmi Sm³-lə ölçsəydi, Hökumətə köçürülmüş qazın həcmi 2.343.096.9 min kub metr göstərmiş olardı. Buna uyğun olaraq tərəflərin göstərdikləri rəqəmlərdəki fərq cəmi 26.089.1 min kub metr təşkil etmiş olardı ki, bu da aşağıdakı cədvəldə öz əksini tapmışdır:

Hökumət tərəfindən göstərilən min Standard Kub Metr (Sm ³)	2,369,186.0
Xarici hasilat şirkəti tərəfindən göstərilən min Standard Kub Metr (Sm ³)	2,343,096.9
Fərq	26,089.1

Xarici hasilat şirkəti bu fərqi Hökumət sayğacı və xarici şirkətin sayğacı arasında olan məsafə fərqi, kiçik qeyri-dəqiqlik və yuvarlaqlaşma səbəbindən yarandığını təsdiq etmişdir.

- Xarici hasilat şirkəti 6,933.0 min kub metr qazı Hökumətə köçürülmüş kimi göstərmişdir, halbuki düzgün məbləğ 16,247.0 min kub metr olmuşdur. Bu, 9,314.0 min kub metr fərq ilə nəticələnmişdir ki, bu da Şirkətlərin cədvəlinə əlavə edilməlidir. Biz bu fərqi ARDNŞ və sözügedən xarici şirkətdən əlavə təsdiqədiçi sənədlər almaqla təsdiq etdik.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARİXDƏ BAŞA ÇATAN IL****Hökumətə mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici Şirkətlərdən digər daxilolmalar****Qeyd 4 Bonuslar**

Bonuslar neft Şirkətləri tərəfindən hasilat hüquqlarının təhvil verilməsi və transfer edilməsinə görə ödədiyi haqları əks etdirir. Bu haqlar Hökumətlə olan müvafiq razılaşmaya əsasən neft yataqlarının işlənməsinin müəyyən mərhələlərində ödənilir.

	milyon ABŞ dolları
Hökumətin cədvəli	2.0
Şirkətlərin cədvəli	48.7
Fərq	(46.7)

Bu fərq aşağıdakılardan ibarətdir:

- Dörd xarici hasilat şirkəti başqa bir xarici şirkətə köçürdükleri 16.7 milyon ABŞ dolları məbləğində pul vəsaitini Hökumətə köçürüləcək bonus kimi göstərmişlər. Biz müəyyən etdik ki, bu ödəmələr Azəri-Çıraq-Günəşli yatağı üzrə Hasilatının Pay Bölgüsü Sazişinin ("AÇG HPBS") 29.2 (III) Bəndinə uyğun olaraq ARDNŞ-ə ödənilən bonusların bir hissəsini təşkil edir. Vəsait, həmin 29.2 (III) Bəndə uyğun olaraq, dörd xarici hasilat şirkəti tərəfindən digər xarici şirkətə 1993/1994-cü illərdə ARDNŞ üçün həyata keçirilən qaz-kompressor stansiyasının inşasına görə ödənməmişdir. Bununla əlaqədar olaraq, bu ödəmələr həmin dörd xarici hasilat şirkəti tərəfindən bonus kimi göstərilə də, Hökumət tərəfindən belə bir məbləğ hesabata daxil edilməmişdir. Biz, bu fərqi ARDNŞ və əlaqədar dörd xarici hasilat şirkətlərindən əlavə izah və təsdiqedicə sənədlər almaqla təsdiq etdik.
- ARDNŞ və iki xarici hasilat şirkəti arasında imzalanmış 19 aprel 1995-ci il tarixli Razılaşmanın 3.01 (a) Bəndinə əsasən bu iki şirkət ARDNŞ-ə 30.0 milyon ABŞ dolları (hər bir şirkətdən 15.0 milyon ABŞ dolları) ödəmişlər. Onlar, bu məbləği HPBS-ə uyğun olaraq bonus ödənişi kimi göstərmişlər. Bu ödəniş ARDNŞ-dən HPBS-də iştirak payının alınması ilə bağlı olmuş və bu səbəbdən, Hökumət tərəfindən bonus ödənişi kimi göstərilməmişdir. Biz bu fərqi alqı-satqı müqavilələrindən çıxarışları və ödəmə tapşırıqlarını yoxlamaqla və ARDNŞ-dən əlavə izahlar almaqla təsdiq etdik.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARIXDƏ BAŞA ÇATAN IL****Qeyd 5 Hökümətə ödənilən nəqletmə tarifləri**

Bu, Azərbaycan Respublikasının ərazisində neftin nəqli üçün neft şirkətlərinin Hökümətə ödədikləri haqqları əks etdirir.

	milyon ABŞ dolları
Hökümətin cədvəli	14.2
Şirkətlərin cədvəli	12.3
Fərq	1.9

Hökümət cədvəlinə daxil edilən 1.9 milyon ABŞ dolları həcmində vəsait Hökümətin payına düşən neftin ötürülməsi üçün Hökümətin özü tərəfindən özünə ödənilmiş nəqletmə haqqlarını əks etdirir. Əməliyyatın xüsusiyyətinə görə bu fərq daimidir. Biz Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti ("ABƏŞ") və ARDNF-dən əsaslandırılmış izah aldıqdan sonra Hökümətə ayrılmış ümumi vəsaitin məbləğini təsdiq etdik.

Qeyd 6 Akrhesabı ödənişlər

Bu, tədqiqat mərhələsində torpaq/dəniz sahələrinin istifadəsi üçün mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətlərin ödədikləri rüsumları əks etdirir.

	milyon ABŞ dolları
Hökümətin cədvəli	8.6
Şirkətlərin cədvəli	8.8
Fərq	(0.2)

Fərq aşağıdakı kimi izah olunur:

- 0.3 milyon ABŞ dolları Şirkətlərin cədvəlinə daxil edilməlidir. Fərq, mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətin daha yüksək olan faktiki ödənilmiş rüsumlar əvəzinə hesablanmış rüsumlar üzrə məlumat verməsi nəticəsində yaranmışdır. Bu fərq həm ARDNF, həm də sözügedən şirkət tərəfindən təsdiqlənmişdir.
- 0.5 milyon ABŞ dolları bir mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətin akrhesabı ödəniş payıdır və neft yataqlarının işlənməsində əməliyyat şirkəti kimi fəaliyyət göstərən başqa bir şirkətə ödənilmişdir. Yekun akrhesabı ödəniş 2007-ci ildə edilmiş və bu səbəbdən də 2006-cı ildə Hökümət bu barədə hesabat verməmişdir. Beləliklə, hesabat kassa metodu əsasında hazırlandığından bu məbləğ Şirkətlərin cədvəlidən çıxarılmalıdır. Bu fərq hər iki mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətlər tərəfindən təsdiqlənmişdir.

Mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətlər tərəfindən Hökümətə ödənilmiş vergilər**Qeyd 7 Royalti**

Royalti (mədən vergisi) Azərbaycan Respublikasının ərazisində (Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub olan sektoru daxil olmaqla) yeraltı qatlardan faydalı qazıntıların (mineral ehtiyatların) hasil olunmasına görə ödənilir.

	milyon ABŞ dolları
Hökümətin cədvəli	0.0
Şirkətlərin cədvəli	1.9
Fərq	(1.9)

Yuxarıda, Qeyd 2-də qeyd olunduğu kimi, xarici şirkətin hasilat həcmində Hökümətin payı kimi göstərilən 1.9 milyon barrel, sözügedən mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkət tərəfindən nağd ödənilmiş royalti kimi səhvən göstərilmiş və beləliklə də, Şirkətlərin cədvəlində müvafiq olaraq yenidən təsniflənməlidir. Biz, bu fərqi, ARDNŞ və həmin xarici şirkətdən əlavə izah və təsdiqediciləri sənədlər aldıqdan sonra təsdiq etdik.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARIXDƏ BAŞA ÇATAN IL**

Qeyd 8 Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq vergi ödəyicisinin gəlirləri (vergidən azad edilən gəlirlərdən başqa) və gəlirdən çıxılan xərcləri arasında olan fərqdən tutulan vergidir.

	milyon ABŞ dolları¹
Hökumətin cədvəli	1,100.1
Şirkətlərin cədvəli	1,123.0
Fərq	(22.9)

22.9 milyon ABŞ dolları məbləğində fərq bir xarici hasilat şirkətinin hesablanmış lakin ödənilməmiş verginin məbləğini öz hesabatına daxil etməsi səbəbindən yaranmışdır. Biz bu fərqi sözügedən xarici şirkətin ödəniş sənədlərini yoxladıqdan sonra təsdiq etdik.

Qeyd 9 Digər vergilər

Digər vergilər özündə əmlak, torpaq, yol vergisini və ƏDV-ni birləşdirir. Gəlir mənbəyində tutulan vergi, fiziki şəxslərin gəlir vergisi və sosial sığorta ödənişləri bura daxil deyildir.

	milyon ABŞ dolları
Hökumətin cədvəli	0.0
Şirkətlərin cədvəli	2.1
Fərq	(2.1)

Bu fərq bir mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətin göstərdiyi mənbədə tutulan vergini və işçilərin gəlir vergisini əks etdirir. Anlaşma Memorandumunun Əlavəsi olan "Mineral ehtiyatların hasilatı sənayesində çalışan xarici şirkətlərin Azərbaycan Respublikası Hökumətinə ödənişlərinin hesabatının hazırlaması üzrə təlimat"ın (bundan sonra "Təlimat") 11 və 12-ci bəndlərinə uyğun olaraq bu vergi və rüsumlar MHŞT-nin hesabatına daxil edilmir. Biz bu fərqi həmin xarici şirkətdən əlavə əsaslandırılmış izahat almaqla təsdiq etdik.

Yerli şirkətlər tərəfindən Hökumətə ödənilmiş vergilər

Qeyd 10 Royalti

Royalti (mədən vergisi) Azərbaycan Respublikasının ərazisində (Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub olan sektoru daxil olmaqla) yeraltı qatlardan faydalı qazıntıların (mineral ehtiyatların) hasil olunmasına görə ödənilir.

	milyon AZN²
Hökumətin cədvəli	169.3
Şirkətlərin cədvəli	169.6
Fərq	(0.3)

0.3 milyon AZN məbləğində fərq yerli hasilat şirkətinin ödəmədiyi məbləği hesabatda daxil etməsi səbəbindən yaranmışdır. Biz bu fərqi sözügedən yerli şirkətin bank çıxarışlarını yoxladıqdan sonra təsdiq etdik.

¹ Hökumətin hesabatında əks olunan məbləğ Azərbaycan yeni manatı ("AZN") ilə ifadə olunmuşdur. Ödənişlər ABŞ dolları ilə aparılmışdır və ödəniş aparıldığı tarixdə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikası Milli Bankının ("ARMB") rəsmi məzənnəsi ilə konvertasiya olunmuşdur.

² 1 yanvar 2006-cı il tarixində yeni manat ("AZN") qüvvəyə minmiş və mövcud valyutanı ("AZM") əvəz etmişdir. 1 yeni manat 5,000 köhnə manata bərabərdir.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARIXDƏ BAŞA ÇATAN IL**Qeyd 11 Mənfəət vergisi**

Mənfəət vergisi vergi ödəyicisinin gəlirləri (vergidən azad edilən gəlirlərdən başqa) və Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinə əsasən gəlirdən çıxılan xərcləri arasında olan fərqdən tutulan vergidir.

	milyon AZN
Hökumətin cədvəli	29.4
Şirkətlərin cədvəli	31.7
Fərq	(2.3)

2.3 milyon AZN məbləğində fərq bir yerli hasilat şirkətinin ödənilmiş mənfəət vergisi əvəzinə 2006-cı ildə hesablanmış mənfəət vergisini göstərməsi səbəbindən yaranmışdır. Biz, bu fərqi sözügedən yerli şirkətin ödəniş sənədlərini yoxladıqdan sonra təsdiq etdik.

Qeyd 12 Digər vergilər

Digər vergilər özündə əmlak, torpaq, yol vergisini və ƏDV-ni birləşdirir. Gəlir mənbəyində tutulan vergi, fiziki şəxslərin gəlir vergisi və sosial sığorta ödənişləri bura daxil deyildir.

	milyon AZN
Hökumətin cədvəli	246.1
Şirkətlərin cədvəli	245.1
Fərq	1.0

1.0 milyon AZN fərqi yaranmasının səbəbi aşağıdakılardır:

- 0.4 milyon AZN məbləğində ödənilmiş Əlavə Dəyər Vergisi iki yerli hasilat şirkəti tərəfindən Şirkətlərin Cədvəlinə səhvən daxil edilməmişdir. Bu fərq Şirkətlərin Cədvəlinə əlavə edilməlidir. Biz, bu fərqi sözügedən yerli hasilat şirkətlərinin ödəniş sənədlərini yoxladıqdan sonra təsdiq etdik.
- 0.1 milyon AZN fərq yerli hasilat şirkətinin faktiki ödənilmiş vergidən az olan hesablanmış vergi borcunu göstərməsi səbəbindən yaranmışdır. Hesabat kassa metodu əsasında hazırlanmalı olduğundan, Şirkətlər faktiki ödənilmiş məbləğlər haqqında məlumat verməlidir. Bununla əlaqədar olaraq, fərq Şirkətlərin cədvəlinə əlavə edilməlidir. Biz bu fərqi sözügedən yerli şirkətin mühasibat yazılışlarını və ödəniş sənədlərini yoxlayaraq təsdiq etdik.
- 0.5 milyon AZN bir yerli hasilat şirkətinin səhmdarlarına ayrılan dividendlər üzrə ödənilmiş 10% mənbədən tutulan gəlir vergisidir ki, Hökumət səhvən onu öz cədvəlinə əlavə etmişdir. Yuxarıda qeyd olunduğu kimi mənbədən tutulan və fiziki şəxslərin gəlir vergiləri və Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ayrılmalar hesabatda daxil edilməməlidir. Bununla əlaqədar olaraq, bu məbləğ Hökumətin cədvəlindən çıxarılmalıdır. Biz bu fərqi Vergilər Nazirliyinin qeydlərini nəzərdən keçirdikdən sonra təsdiq etdik.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARIXDƏ BAŞA ÇATAN IL

HÖKÜMƏT VƏ HASILAT ŞİRKƏTLƏRİNİN HESABATLARININ XÜLASƏSİ

Xarici Hasilat Şirkətləri													
	Hökumətin Hesabatı				Xarici Hasilat Şirkətlərinin Hesabatı				Fərq				Qeydlər
	Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		
	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m ³)	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m ³)	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m ³)	
Pul vəsaitləri	20.2	-	-	-	23.8	-	-	-	(3.6)	-	-	-	1
Xam neft	-	-	19.0	-	-	-	21.4	-	-	-	(2.4)	-	2
Qaz	-	-	-	2,395,461.0	-	-	-	2,208,691.9	-	-	-	186,769.1	3
Bonuslar	2.0	-	-	-	48.7	-	-	-	(46.7)	-	-	-	4
Nəqliyyat tarifləri	14.2	-	-	-	12.3	-	-	-	1.9	-	-	-	5
Akrhesabı ödənişlər	8.6	-	-	-	8.8	-	-	-	(0.2)	-	-	-	6
Royalti	-	-	-	-	-	-	1.9	-	-	-	(1.9)	-	7
Mənfəət vergisi	1,100.1	-	-	-	1,123.0	-	-	-	(22.9)	-	-	-	8
Digər vergilər	-	-	-	-	2.1	-	-	-	(2.1)	-	-	-	9
Yerli Hasilat Şirkətləri													
	Hökumətin Hesabatı				Yerli Hasilat Şirkətlərinin Hesabatı				Fərq				Qeydlər
	Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		Dəyər		Həcm		
	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m ³)	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m ³)	milyon ABŞ dolları	milyon AZN	neft (nemb)	qaz (min m ³)	
Qaz	-	-	-	7.9	-	-	-	7.9	-	-	-	-	-
Royalti	-	169.3	-	-	-	169.6	-	-	-	(0.3)	-	-	10
Mənfəət vergisi	-	29.4	-	-	-	31.7	-	-	-	(2.3)	-	-	11
Digər vergilər	-	246.1	-	-	-	245.1	-	-	-	1.0	-	-	12
Qiymət fərqləri ¹	12.5	-	-	-	12.5	-	-	-	-	-	-	-	

Bu cədvəldə istifadə olunan akronimlər və ixtisarlər

ABŞ dolları	-	Amerika Birləşmiş Ştatları dolları
AZN	-	Azərbaycan yeni manatı
Nemb	-	neft ekvivalentinin milyon barreli
m ³	-	kub metr

¹ Neft satışında yaranan qiymət fərqiindən daxilolmaları eks etdirir.

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARIXDƏ BAŞA ÇATAN IL**

RƏY

Şirkətlər tərəfindən edilmiş bütün ödənişlərin/ayırmaların və Hökumət tərəfindən qəbul olunan bütün ödənişlərin/ayırmaların yoxlamasını apardığımız zaman edilməsi zəruri olan hər hansı mümkün düzəlişlər (əgər olmuşsa) istisna olmaqla, bu hesabatda öz əksini tapmış yoxlamamıza əsaslanaraq verdiyimiz rəy belədir: 31 dekabr 2006-cı il tarixdə bitən il ərzində qəbul olunmuş ödənişlərin/ayırmaların cədvəli ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffafliq Təşəbbüsü (MHŞT) üzrə Komissiyanın Bəyannaməsi yuxarıda qeyd olunan tələblərə uyğun olaraq hazırlanmış və bütün əhəmiyyətli hallar düzgün əks olunmuşdur.

Bu hesabat AM-nu imzalayan tərəflərin istifadəsi üçün nəzərdə tutulmuşdur və digərləri tərəfindən və AM-da qeyd olunmayan məqsədlər üçün istifadə edilməməlidir.

Moore Stephens Azerbaijan

24 Avqust 2007-ci il

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ MİNERAL EHTİYATLARININ HASILATI İLƏ MƏŞĞUL OLAN SƏNAYE SAHƏLƏRİNDƏ ŞƏFFAFLIQ TƏŞƏBBÜSÜ ÜZRƏ KOMİSSİYA
31 DEKABR 2006 TARİXDƏ BAŞA ÇATAN IL**

Əlavə 1

Azərbaycan Respublikasının Mineral Ehtiyatlarının Hasilatı ilə Məşğul olan Sənaye Sahələrində Şəffaflıq Təşəbbüsü (MHŞT) üzrə Komissiyanın Bəyannaməsi

31 dekabr 2006-cı il tarixdə başa çatan il ərzində Azərbaycan Respublikası Hökumətinin ("Hökumət") mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərdən ("Şirkətlər") aldığı ödənişlərin/ayırmaların cədvəli MHŞT üzrə hökumət Komissiyası, Azərbaycan Respublikasında mineral ehtiyatların hasilatı sahəsində çalışan yerli və xarici şirkətlər (bax: Əlavə 2) və qeyri hökumət təşkilatların (bax: Əlavə 3) arasında 24 noyabr 2004-cü il tarixdə imzalanmış Qarşılıqlı Anlaşma Memorandumuna ("AM") uyğun olaraq hazırlanmışdır.

MHTŞ Komissiyasının Sədri

Əlavə 2

Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan və tərəfi olmayan, mineral ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərin siyahısı

Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan şirkətlər

1. BP Eksploreysn (Kaspian Sea) Limited,
2. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti,
3. Total E&P Azərbaycan B.V,
4. İTOÇU Oyl Eksploreysn (Azərbaycan) Inc.,
5. Statoil,
6. Turkish Petroleum A.O.,
7. Komonvels Neft və Qaz,
8. Ekson Azərbaycan Limited,
9. KonokoFilips,
10. Amerada Hess (ACG) Limited,
11. Devon Enerji Kaspian Korporeysn,
12. Lukoyl Oversiz,
13. Şenqli Oyl,
14. Salyan Oyl Limited,
15. Karasu Əməliyyat Şirkəti,
16. Şell Azərbaycan Eksploreysn ənd Prodakşn,
17. Middle East Petroleum,
18. Anşad Petrol BM,
19. Şirvan Oyl BM,
20. Azgerneft BM,
21. İnpeks,
22. Şevron Oversiz Petroleum Azərbaycan Limited
23. Bineqədi Oyl Əməliyyat Şirkəti
24. Royal Association of Finance Investors (RAFI OIL FZE)
25. Naftiran İntergrade Co LTD (NİCO)

Anlaşma Memorandumunun tərəfi olmayan şirkətlər

1. Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru kəməri şirkəti
2. Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti ("ABƏŞ")¹

¹ ABƏŞ ACG neft yatağının əməliyyat şirkətidir. ABƏŞ-nin partnyorları BP Eksploreysn (Kaspian Si) Limited, Ekson Azərbaycan Limited, Statoil, İnpeks, ARDNŞ, Devon Enerci Kaspian Korporeysn, İTOCHU oyl Eksploreysn (Azərbaycan),Amerada Hess (ACG) Limited, Turkish Petroleum A.O, Unocal Xazar (Şevron Oversiz Petroleum Azərbaycan Limited).

Əlavə 3

Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) və Fiziki Şəxslərin Siyahısı

QHT-rı

1. Cəmiyyətin və Vətəndaş Əlaqələrinin İnkişafı
2. Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları İctimai Birliyi
3. Avrasiya Hüquqşünaslar Assosiasiyası
4. "Xalça Dünyası" Assosiasiyası (Quba bölgəsi)
5. Qadın Problemləri Tədqiqatları Mərkəzi
6. İqtisadi və Siyası Araşdırmalar Mərkəzi
7. İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzi (İSİM)
8. Beynəlxalq İnsan Hüquqları Cəmiyyətinin Milli Qrupu
9. D.Əliyeva adına Qadın Hüquqlarının Müdafiə Cəmiyyəti
10. Demokratik Seçkilərə Dəstək Mərkəzi İctimai Birliyi
11. Sosial İqtisadi Araşdırmalar İctimai Birliyi
12. Elmi və Texniki Tərəqqi və Təhsil Fondu
13. Beynəlxalq Eko-energetika Akademiyası
14. Demokratik Deyərlərin Müdafiəsi Fondu
15. İctimai Maliyə Monitoring Mərkəzi
16. "Tərəqqi" Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi İctimai Birliyi
17. Demokratik İslahatlar Uğrunda Cəmiyyət
18. Multimediyə İnformasiya və Texnologiya mərkəzi
19. Siyası Plüralizm İnstitutu
20. Humanitar Tədqiqatlar Cəmiyyəti
21. Mina Qurbanları Cəmiyyəti
22. "Sağlam Həyata Doğru" İB
23. Dalğa Gənclər Hərəkatı
24. Demokratiya və Qadın Təşəbbüsləri İB
25. Demokratik İnkişaf və İqtisadi Əməkdaşlıq
26. Sosial Strateji Tədqiqatlar və Analitik Araşdırmalar İB
27. Demokratiyanın İnkişafı və Hüquqi Yardım Mərkəzi
28. Transneqliyyatın (neqliyyatın) Komplaks Problemləri İnstitutu
29. Azad İstehlakçılar Birliyi
30. Aqroeko Konsaltinq Mərkəzi
31. "Proqres" İctimai Birliyi, Gəncə
32. Azərbaycan İnşaat Assosiasiyası
33. Yaşillər Hərəkatı
34. Qadınlar arasında həmrəylik
35. Demokratik İslahatçı Gənclər İctimai Birliyi
36. Azərbaycan Sağlam İnkişaf İctimai Birliyi
37. Sosial- İqtisadi Hüquqlar üzrə Təlim- Monitoring Mərkəzi
38. İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzi
39. «Buta» Humanitar Uşaq Fondu
40. İslam, Demokratiya və İnsan Haqqları mərkəzi
41. Ekoleks təşkilatı
42. Yer in dostları/Azərbaycan
43. "Ümid" Humanitar və Sosial Dayaq Mərkəzi
44. Gənc Hüquqşünaslar Birliyi

Əlavə 3 (davamı)

Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) və Fiziki Şəxslərin Siyahısı (davamı)

QHT-rı (davamı)

45. Gənclərin İnkişaf Mərkəzi
46. "Xilaskar" İctimai Birliyi
47. "Finance" Şəffaf Bütçə İctimai Birliyi (İmişli)
48. Media İnkişaf Mərkəzi
49. Azad İqtisadiyyat Mərkəzi
50. "İnam" Plüralizm Mərkəzi
51. İqtisadi Texnologiyalar İnstitutu
52. "Free Person" İnsan Hüquqlarının Müdafiə Cəmiyyəti
53. Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsi
54. Demokratik Təşəbbüslərə Dəstək Mərkəzi
55. İnsan Hüquqları və Ganunculugun Müdafiəsi Burosu
56. Demokratik Seçkilərə Yardım Mərkəzi
57. "Azərbaycan Futbolunun İnkişafı Mərkəzi" İB
58. Demokratik İslahatlar Mərkəzi
59. "Əks- səda" Beynəlxalq Jurnalisit Tədqiqatları Mərkəzi
60. "Ekspert" ekonomik jurnalı
61. "Bilik" Gəncə
62. Gənc Nəslin Maarifləndirilməsi İctimai Birliyi
63. Vətəndaşların əmək hüquqlarını müdafiə liqası
64. Demokratiya və Qadın Hüquqlarının Himayə Mərkəzi
65. Yevlax Regional İnkişaf Mərkəzi İB (Yevlax şəhəri)
66. "Ruzgar" Ekoloji İctimai Birliyi
67. "İnsan Haqqları-2003" İctimai Birliyi
68. "Qadın Dünyası" İctimai Birliyi
69. Gəncə Uşaq Fondu
70. Konstitusiya Fondu
71. Demokratik İslahatlar Uğrunda Cəmiyyət
72. Qafqaz Media Tədqiqatlar Mərkəzi
73. Tacirlər və İstehsalçılar Birliyi
74. Hüquq Təşəbbüsü Fondu
75. Xəzər Universiteti nəzdində Biznes Araşdırmalar Mərkəzi
76. Crude Accountability
77. "Saniyə" Humanitar İnformasiya Analitik Agentliyi
78. Neft Araşdırmaları Mərkəzi
79. Mediada Vətəndaş Hüquqlarının Müdafiəsi Fondu
80. XXI Əsr Təhsil Mərkəzi İctimai Birliyi
81. "Elektron Seçki" İctimai Birliyi
82. İqisadi İnnovasiya Mərkəzi
83. Bərabər İmkanlar Mərkəzi
84. HVA Reqional bölgəsi (Gəncə)
85. Vətəndaş Cəmiyyəti Quruculuğuna Yardım Mərkəzi (Regional QHT Ağstafa rayonu)
86. Azərbaycan Qadınlarının Siyasi Mədəniyyət Mərkəzi
87. Azərbaycan Ekoloji Standartların Monitorinq Mərkəzi

Əlavə 3 (ardı)

Anlaşma Memorandumunun tərəfi olan Qeyri-Hökumət Təşkilatlarının (QHT) və Fiziki Şəxslərin Siyahısı (davamı)

QHT-rı (davamı)

88. Sülh və Demokratiya Təşkilatı
89. Qarabag Əlillərinə Qayğı Cəmiyyəti
90. Eko- Aləm İctimai Birliyi
91. İnsan Hüquqları XXI əsr-Azərbaycan Fondu
92. Milli Ekoloji Proqnozlaşdırma Mərkəzi

Fiziki Şəxslər

1. Ağayev Nəriman
2. Bəkirzadə Şəbnəm
3. Dünya Sakit
4. Əliyev Elmidar
5. Həmidova Hicran
6. Hüseynli Fikrət
7. Xəlilov Ruslan
8. İsayev Samir
9. İbrahimov Zaur
10. Qəhrəmanov Niyazi
11. Mövsümov Şamil
12. Musayev Ceyhun
13. Seyidova Süheylə
14. Səfərov Afiq